Laboratori 0 – Introducció a JavaScript

Tecnologia dels Sistemes d'Informació en la Xarxa

- I. Introducció
- 2. Objectius
- 3. Eines
- 4. El llenguatge JavaScript
- 5. Tipus de dades primitius
- 6. Tipus estructurats
- 7. Funcions
- 8. Àmbit
- 9. Context d'execució
- 10. Errors

Objectiu	Pàgina
Tipus dinàmics	<u>18</u>
Tipificació feble	<u>21</u>
El tipus undefined	<u>24</u>
Problemes de tipificació	<u>29</u>
Coerció de tipus	<u>32, 34, 36, 37</u>
Objectes	<u>48</u>
Propietats d'objectes	<u>52</u>
Ús de funcions	<u>58</u>
Implantació de funcions	<u>66, 67</u>
La notació fletxa (=>)	<u>69</u>
Let / var	<u>75</u>
Let	<u>81</u>
Clausures	<u>84</u>

I. Introducció

- JavaScript és un llenguatge de programació àmpliament utilitzat en sistemes distribuïts.
- Està basat en l'especificació ECMAScript.
 - Utilitzarem ECMAScript 6 en aquest curs.
- En TSR, JavaScript és una eina apropiada per a aconseguir diversos objectius pedagògics.
 - Però no estem interessats en un aprenentatge en profunditat d'aquest llenguatge ni en totes les seues biblioteques.

2. Objectius

- Explicar un conjunt bàsic de característiques de JavaScript que permeten abordar fàcilment el Tema 2...
 - ...i començar la Pràctica I.
- Entendre que JavaScript és un llenguatge de programació estrany.
 - No és similar a Java.
 - Necessita un intèrpret (en comptes d'un compilador).
 - És difícil d'aprendre en poc temps si alguns dels conceptes bàsics no han sigut explicats amb deteniment.
- Presentar el conjunt d'eines a utilitzar en els laboratoris.
 - Aquestes dues setmanes inicials haurien de ser dedicades a l'aprenentatge d'aquestes eines.

2. Objectius

- Entendre correctament els missatges d'error.
 - Alguns missatges resulten de vegades imprecisos.
 - Però hauríem de revisar-los amb cura perquè proporcionen pistes sobre les causes de cada error.
 - Aquestes pistes haurien de ser enteses adequadament.
 - Tractarem de proporcionar una primera guia en aquesta presentació.

3. Eines

- Necessitem, almenys, aquestes eines:
 - Un editor de text
 - Per a escriure els nostres programes i modificar-los.
 - Hi ha una gran varietat d'editors.
 - □ Cadascun pot proporcionar algunes característiques útils:
 - □ Suport en la depuració
 - □ Revisió sintàctica
 - □ Personalització
 - □ Col leccions de complements (plugins)
 - Documentació sobre l'API
 - Control de versions
 - Un intèrpret
 - Per a executar els nostres programes
 - Utilitzarem NodeJS amb la seua ordre "node"

3.1. Editor de text

- Utilitzarem Visual Studio Code als laboratoris
 - És un editor multiplataforma amb un conjunt ampli de característiques útils
 - Pot descarregar-se des de: https://code.visualstudio.com/download
 - La seua documentació està disponible en https://code.visualstudio.com/docs
 - Està instal ·lat en l'escriptori virtual del DSIC (EVIR) (http://www.upv.es/entidades/dsic/infoweb/dsic/info/1043006no rmali.html)
 - EVIR és l'escriptori virtual remot proporcionat pel DSIC per a usar un entorn informàtic similar a l'utilitzat en els laboratoris.
 - □ Des d'EVIR podem accedir a les nostres màquines virtuals, on els projectes de laboratori haurien de ser desenvolupats i executats.

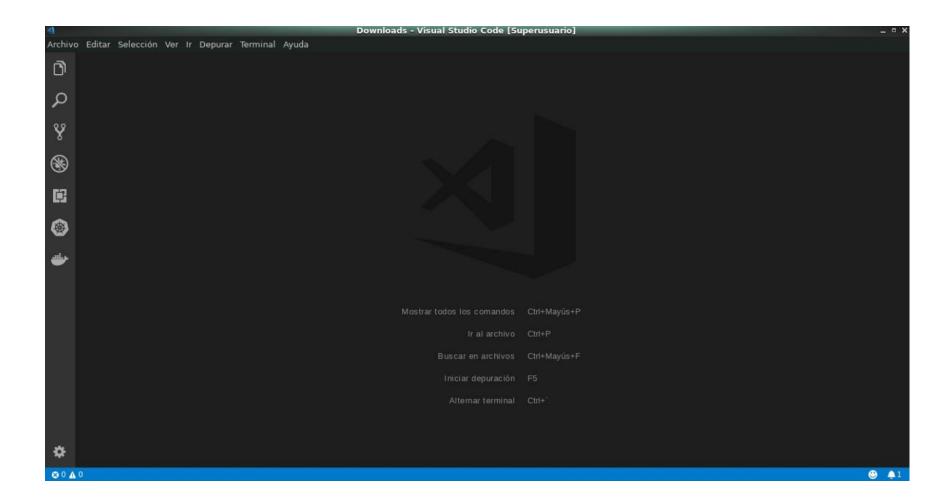
3.2. Intèrpret

- Utilitzarem NodeJS
 - És l'intèrpret que serà usat en l'aula i en els laboratoris
 - Pot descarregar-se des de https://nodejs.org/en/download/
 - La versió instal lada als laboratoris és la 10.16.0
 - La documentació està disponible en https://nodejs.org/en/docs/
 - En cas de l'API, cal utilitzar la seua versió 10.x.y més recent (https://nodejs.org/dist/latest-v10.x/docs/api/)
 - Està també instal lat en l'EVIR del DSIC.

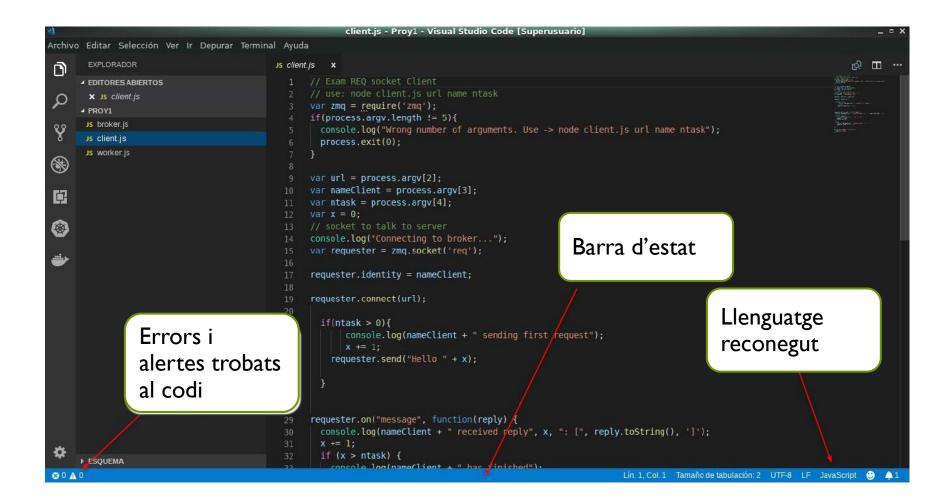

- Visual Studio Code (VS Code) és un editor de text que gestiona fitxers, carpetes o projectes.
- Estructura els seus elements d'una manera senzilla.
 - ▶ Hi ha diverses icones en un panell xicotet a l'esquerra:
 - Explorador de fitxers (): Per a accedir a fitxers o carpetes.
 - Cerca (): cerca qualsevol text en el fitxer actual.
 - Control de versions (): Per a integrar el nostre projecte en un sistema de control de versions.
 - Depuració (): facilita la depuració del nostre programa en utilitzar punts de ruptura o explorant els valors actuals de les variables.
 - Cadascuna d'aquestes icones mostra un menú amb diverses accions relacionades.

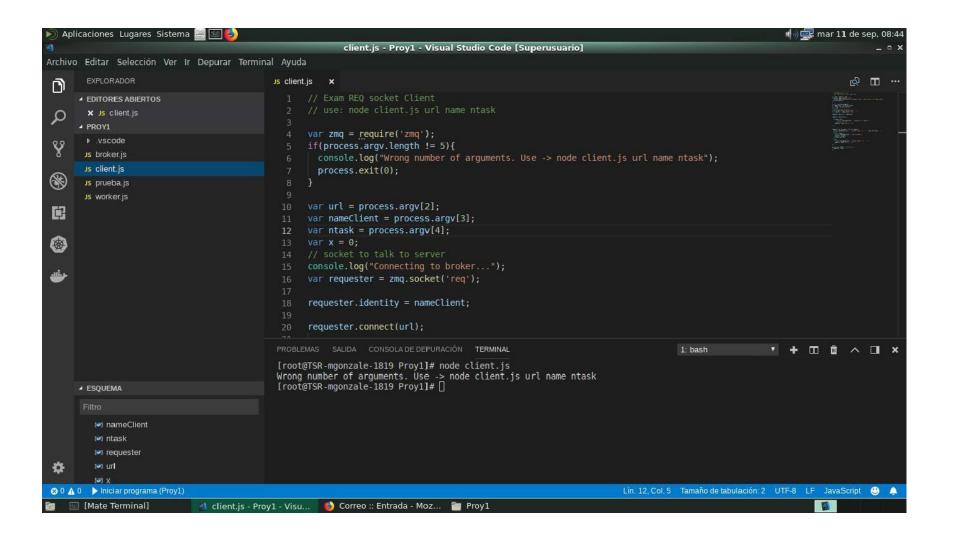

- Cada fitxer amb l'extensió ".js" s'identifica com a programa JavaScript
 - La seua sintaxi es destaca adequadament
- Per a executar un programa en JavaScript, podem utilitzar...
 - L'intèrpret **node** en una terminal separada, o
 - La terminal inclosa en VS Code (Ctrl + `)
 - Com es mostra en la pròxima pàgina

- Algunes operacions disponibles en VS Code:
 - Dividir les finestres en dues meitats verticals, per a comparar dos fitxers.
 - Mantenir un històric dels fitxers editats, recordant l'última posició editada en cada fitxer.
 - L'històric pot recórrer-se cap...
 - □ Arrere (Ctrl + Alt + -)
 - □ Avant (Ctrl + Majs + -)

3.4. Utilitzant l'intèrpret

Una vegada instal lat, podem utilitzar l'intèrpret de NodeJS amb aquesta ordre:

```
node program.js [llista d'arguments]
```

- ...on:
 - L'extensió ".js" no és obligatòria.
 - Els arguments del programa, si n'hi ha cap, hauran d'escriure's després del seu nom.

4. El llenguatge JavaScript

- Algunes característiques d'aquest llenguatge són:
 - Tipus dinàmics
 - Tipificació feble
 - Tipus primitius
 - Coerció de tipus
- Assumirem aquest fragment de codi per a avaluar aquestes característiques:

4. El llenguatge JavaScript

- Algunes questions sobre el programa de la pàgina anterior:
 - Hi haurà algun error en l'execució del programa?
 - En què es diferencia d'un programa escrit en Java?
 - Podem utilitzar una variable que no haja sigut definida amb "let" o "var"?

4.1. Tipus dinàmics

- JavaScript utilitza tipus dinàmics
 - No necessita especificar el tipus de les variables
 - El seu tipus depèn dels valors assignats
 - Hi ha certa llibertat en accedir a les components d'un vector
 - Podria ocórrer que no tingueren cap valor assignat
 - □ Però això no genera cap error!
 - □ Retornaran "undefined"!
- Els tipus dinàmics poden ser útils quan s'utilitzen adequadament
 - Però també poden ser una font d'errors!!
- ▶ **Tipus dinàmics:** les variables canvien el seu tipus segons el valor assignat i aquest valor pot canviar mentre el programa s'execute.

4.2. Tipificació feble

- JavaScript és un llenguatge de programació amb tipificació feble
 - Això significa que les seues expressions no comproven semànticament si els seus operadors estan aplicats a variables amb un tipus adequat.
 - Això és molt flexible...
 - ...però és també propens a errors, com mostra aquest exemple:

```
1  console.log(8*null)  // 0
2  console.log("5" - 1)  // 4
3  console.log("5"+1)  // 51
4  console.log("five"*2)  // NaN
5  console.log("5"*"2")  // 10 ??
6  console.log(5+[1,2,3])  // ??
```


4.2. Tipificació feble

- L'exemple mostrat en la pàgina anterior...
 - …il lustra que es poden escriure expressions que combinen valors de tipus diferents.
 - JavaScript té algunes regles d'avaluació per a determinar el tipus resultant.
- Preguntes sobre l'exemple:
 - Hi ha algun resultat inesperat?
 - Hi ha alguna expressió (aparentment) incorrecta?
 - Prova-les totes i comprova els resultats.
 - Convé escriure expressions similars en els nostres programes?

5. Tipus de dades primitius

- En JavaScript, els tipus de dades primitius són:
 - Number
 - Boolean
 - String
 - undefined
 - null
 - A pesar que puga ser considerat un valor, ECMAScript el considera un tipus
 - Symbol
 - No el considerarem en aquesta presentació
- Un tipus de dada és primitiu quan és senzill (és a dir, no estructurat) i hi ha una manera per a obtenir el tipus d'una variable que pertany a ell (operador typeof)

5.1. Tipus de dades primitius: undefined

- undefined és un tipus de dades que correspon a totes aquelles variables a les quals no s'ha assignat encara un valor
 - És a dir, correspon a variables no inicialitzades

```
1 let result
2
3 console.log(result)
```

- undefined també s'usa quan un paràmetre de funció no ha rebut cap valor en una invocació.
 - **Exemple:**
 - Quan una funció amb tres paràmetres es crida utilitzant un únic argument, el segon i tercer paràmetres reben undefined.

5.1. Tipus de dades primitius: undefined

- undefined també hauria d'usar-se per a comprovar si una variable ja té algun valor assignat.
 - Per a fer això hauríem d'utilitzar l'operador typeof, com il ·lustra aquest exemple:

- Exercici:
 - Cercar altres maneres de comprovar si una variable és undefined o no.

5.2. Tipus de dades primitius: null

- <u>null és un valor</u> mantingut per aquelles variables Object a les quals encara no se'ls haja assignat un valor.
 - ▶ ECMAScript considera **null** com un tipus de dades primitiu, a pesar que ha sigut tradicionalment utilitzat com a valor literal en JavaScript.
 - no hi ha cap conflicte entre aquestes dues interpretacions
 - Algunes funcions retornen null per a indicar que no han trobat cap objecte apropiat.

5.3. Tipus de dades primitius: Number

- Number és un tipus que correspon tant a nombres enters com reals.
 - Els reals tenen una precisió limitada a causa del seu format de coma flotant
 - **Exemple:**

5.3. Tipus de dades primitius: Number

- NaN és un resultat que indica que alguna operació numèrica no ha tingut sentit.
 - Exemples d'operacions d'aquesta classe:
 - **O/0**
 - ☐ Així i tot, les operacions valor/0 no retornen NaN, sinó Infinity.
 - Infinity Infinity
 - Operacions matemàtiques on undefined s'ha utilitzat com un operand.
 - ▶ Operacions matemàtiques que usen un tipus d'operand inapropiat
 □ P. ex., "El meu nom" * 3
 - Funcions que esperen un Number com a argument i no reben un valor d'aquest tipus
 - □ P. ex., parseInt("una cadena")

5.4. Tipus de dades primitius: String

- Els objectes String tenen per omissió una propietat: length
 - Manté el nombre de caràcters en la cadena
- Els literals o objectes String poden concatenar-se utilitzant l'operador +

```
1  let s1 = "This is an example."
2  let s2 = "A short sentence."
3
4  console.log(s1.length)
5  let s3 = s2 + s1
6  console.log(s2.length)
7  console.log(s3.length)
8  console.log(s3)
```


5.5. Tipus de dades primitius: Errors i tipus

- JavaScript té una gestió de tipus feble. A vegades aquesta característica pot ser l'origen d'errors.
 - **Exemple:**

```
1 let result
2 console.log(result)
3 for(let counter=1; counter<10; counter++)
4    result = result + counter
5 console.log(result)</pre>
```

- Qüestions:
 - Quin és el resultat en aquest exemple?
 - Per què s'obté un valor inesperat?
- NaN i undefined poden ser l'origen de molts errors de programació.
 - Hauríem d'entendre per què aquests valors es generen en algunes declaracions

- Què passa si una expressió mescla tipus de dades diferents?
 - Com JavaScript és un llenguatge de programació amb gestió feble de tipus, no genera errors.
 - En canvi, aplica algunes regles per a transformar aquesta expressió en alguna cosa que tinga sentit.
 - A aquest efecte, alguns operands es converteixen a valors dels tipus de dades esperats.
- Definició de Coerció de tipus (segons la <u>Reial Acadèmia</u> <u>d'Enginyeria</u>):
 - "Característica dels llenguatges de programació que permet, implícitament o explícita, convertir un element d'un tipus de dades en un altre, sense tenir en compte la comprovació de tipus."

Revisem un exemple anterior:

```
1  console.log(8*null)  // 0
2  console.log("5" - 1)  // 4
3  console.log("5"+1)  // 51
4  console.log("five"*2)  // NaN
5  console.log("5"*"2")  // 10 ??
6  console.log(5+[1,2,3])  // ??
```

Qüestions:

- Es pot deduir quines regles dirigeixen les coercions de tipus aplicades en aquest exemple?
- Ofereixen totes un resultat "correcte"?
- Són útils?

- Les regles de la coerció de tipus s'apliquen també a expressions lògiques.
- **Exercici:** Comprova alguns exemples:
 - És la cadena literal "5" major que 3?
 - És una variable amb valor "6" igual a 6?
 - És la cadena literal "user" igual a false ?
 - És la cadena buida ("") igual a false ?
 - Verifica quin valor booleà correspon a undefined i NaN.
 - A causa d'això, què passa quan comparem el valor d'una variable amb undefined?
 - □ Això explica per què **undefined** està considerat un tipus en comptes d'un valor literal.

- De vegades, podem controlar la coerció de tipus usant alguns operadors que converteixen un tipus en un altre.
 - Exemples: Boolean(), String(), Number, parseInt(), parseFloat()...

```
// Returns 1
    Number(true)
    Number(false) // Returns 0
    Number("10") // Returns 10
    Number(" 10") // Returns 10
    Number("10 20") // Returns NaN
    Number("John") // Returns NaN
    String(10.6) // Returns "10.6"
    String(true) // Returns "true"
8
    parseInt("10.33") // Returns 10
    parseInt("10 years")// Returns 10
10
11
    parseFloat("10") // Returns 10
12
    parseFloat("10.33") // Returns 10.33
```


Exercici:

- Determinar el resultat d'aquestes operacions:
 - Boolean("false")
 - Boolean(NaN)
 - Boolean(undefined)
 - Boolean("undefined")

- La coerció de tipus pot evitar-se si utilitzem l'operador de comparació estricte ("===") en comptes de l'operador de comparació normal ("==").
 - Exemples:

```
console.log(null == undefined) // true
console.log(null == 0) // false
console.log("5" == 5) // true
console.log(NaN == NaN) // false ??

console.log(null === undefined) // false
console.log("5" === 5) // false
console.log(NaN === NaN) // false ??
```


- La coerció de tipus pot utilitzar-se per a simplificar condicions.
 - Exemples:
 - Si és una cadena buida:

```
1 if (user)
2 console.log("User is not an empty string.")
```

Si una variable ha sigut definida o no:

```
if (person)
console.log("Person exists and it isn't undefined.")
```

- Quan person siga undefined o null aquestes instruccions funcionaran com s'espera.
- □ Però... què passarà si person és 0 o cadena buida?
- Exercici:
 - Com pot comprovar-se si person ha sigut definida, considerant també el valor 0 i la cadena buida?

5.6. Tipus de dades primitius: coerció de tipus

- Solucions a l'exercici de la pàgina anterior:
 - I. Utilitzant comparació estricta:

```
1 let person
2 if (person || person===0 || person==="")
3 console.log("Person exists!")
```

2. Sense coerció de tipus:

```
1 let person
2 if (person!==null && person !== undefined)
3 console.log("Person exists!")
```

- Qüestions:
 - Què passa si eliminem la línia 1?
 - En la segona solució, podria usar-se != en comptes de !== ?

6. Tipus estructurats

- JavaScript proporciona molts tipus estructurats que mantenen diversos elements de tipus primitius:
 - Arrays: Seqüències de valors que poden ser accedides utilitzant índexs.
 - Objectes: Seqüències de parells clau/valor.
 - Col·leccions: Aquesta classe de tipus estructurat no la utilitzarem en l'assignatura.

- Array és un objecte JavaScript similar a una llista...
 - ...amb una propietat length
 - que retorna quants elements hi ha en l'Array
 - ...i alguns mètodes
 - indexOf(), pop(), push(), shift(), map(), slice()...
- Hi ha documentació sobre Array en:
 - Mozilla Developer Network, w3schools.com,...
- Exemple:

```
1 let users = ["Chloe", "Martin", "Adrian", "Danae"]
2
3 for (let c=0; c<users.length; c++)
4 console.log(users[c])</pre>
```


A causa de les característiques de JavaScript, la inserció d'elements i l'accés a elements de l'Array encara no definits són tasques que han de gestionar-se amb cura.

```
1 let locations=[]
2 locations[1]="Valencia"
3 console.log(locations[0]) // undefined
4 console.log(locations[20]) // undefined
```


No podem copiar un *Array* assignant el seu "valor" a una altra variable:

```
1 let users=["Chloe", "Martin", "Adrian", "Danae"]
2 let newUsers=users
3 newUsers[2]="Maria"
4 console.log(users[2])
```

- En aquest cas, estem copiant una referència a l'objecte Array.
- Per això, ara tindrem dues referències al mateix Array.

No podem copiar un *Array* assignant el seu "valor" a una altra variable:

```
1 let users=["Chloe", "Martin", "Adrian", "Danae"]
2 let newUsers=users.slice()
3 newUsers[2]="Maria"
4 console.log(users[2])
```

- En comptes d'això, hauríem d'utilitzar el mètode slice().
 - Si no s'utilitzen arguments, slice() retorna una còpia del vector.
 - ▶ Hi ha dos paràmetres opcionals en slice():
 - L'índex del primer element a copiar. Si aquest argument és **undefined**, la còpia comença en l'índex 0.
 - 2. Un valor una unitat major que l'índex de l'últim element a copiar. Per omissió, s'assumeix la longitud del vector.

- Per a inserir elements en un Array, hem d'utilitzar les seues posicions...
 - Però això sobreescriu el contingut previ d'aquestes components.
 - Hi ha altres operacions que afigen nous elements al principi o al final del vector, desplaçant o mantenint el seu contingut previ, respectivament.
 - De manera similar, hi ha altres operacions per a eliminar elements:

	AFEGIR	ELIMINAR
Al principi	unshift(elem I,)	shift()
Al final	push(elem I,)	<u>рор()</u>

- Hi ha alguns "pseudoarrays" que a vegades haurem de convertir en objectes de tipus Array.
- Per a fer això podem utilitzar el mètode Array.from()
- Exemple que usa el pseudoarray arguments:

```
function list() {
   return Array.from(arguments)
}

let list1 = list(1,2,3) // [1,2,3]
console.log(list1)
```

- En edicions anteriors de l'estàndard ECMAScript l'operació Array.from() no existia.
 - Aleshores s'utilitzava:

Array.prototype.slice.call(arguments)

- Un objecte és un conjunt no ordenat de parells clau / valor (on "clau" és equivalent a una "propietat").
 - El valor de les claus o propietats pot ser qualsevol literal de tipus primitius, funció o un altre objecte.
 - Exemple:

- Els objectes també poden ser creats de manera dinàmica.
 - Exemple:

```
1 let person={}
2 person.name="Peter"
3 person.age=25
4 person.address={}
5 person.address.city="Valencia"
6 person.address.street="Tres Cruces"
7 person.address.number=12
8 console.log(person)
```

- Així i tot, la forma estàtica mostrada en la pàgina anterior és més ràpida i comuna.
- Alerta!! Com la declaració/modificació dinàmica és possible, si escrivim incorrectament el nom de qualsevol propietat i li assignem un valor...
 - □ No hi haurà errors...
 - ...però aquest nom incorrecte crearà una altra propietat en l'objecte!!

- Els objectes també poden ser creats en una
 - **Exemple:**

```
1 let person={}
2 person.name="Peter"
3 person.age=25
4 person.address={}
5 person.address.city="Valencia"
6 person.address.street="Tres Cruces"
7 person.address.number=12
8 console.log(person)
```

Hi ha una tercera sintaxi per a declarar les propietats d'un objecte: poden definir-se entre claudàtors! (Com en els Arrays)

Per tant, aquestes línies són equivalents a les de l'exemple : let person={}; let property="street" person['name']="Peter"; person['age']=25 person['address']={}; person['address']['city']="València" person['address'][property]="Tres Cruces" person['address'].number=12 console.log(person)

- Els objectes poden crear-se o modificar-se dinàmicament, però...
- Exercici:
 - Explicar què passa quan accedim a una propietat no definida.
 - Provar aquests exemples per a respondre:

```
1 let person={}
2 person.name="Peter"
3 person.age=25
4 console.log(person.district)
```

```
function printDistrict(who) {
   console.log("District: "+who.district)
}

let person={name: "Peter",
   age:25,
   address: {
   city: "Valencia",
   street: "Tres Cruces",
   number:12
}

printDistrict(person)
```


6.2. I. Tipus estructurats: Object. JSON

- ISON (JavaScript Object Notation) és un format de text utilitzat per a "serialitzar" objectes quan hagen de transmetre's per la xarxa.
 - Cada identificador de propietat està tancat entre cometes dobles.
 - Per a gestionar el format JSON, podem utilitzar...
 - ▶ JSON.stringify(Object) converteix un objecte de JavaScript en una cadena JSON.
 - JSON.parse(String) converteix una cadena JSON en un objecte JavaScript.

6.2. I. Tipus estructurats: Object. JSON

Exemple:

Considerem aquest programa...

La seua eixida, en format JSON, és...

```
{"name":"Peter", "age":25, "address":{"city":"Valencia", "street":"Tres Cruces", "nu
mber":12}}
```


6.2.2. Tipus estructurats: Object. Bucles

- Podem utilitzar un bucle **for(**variable **in** objecte) per a processar cada propietat en un objecte donat.
- Exemple:

- La variable "i" rep el nom de cada propietat en cada iteració d'aquest bucle.
- Amb aquest nom, podem accedir al valor de cada propietat
 - Així, s'intueix que un objecte és similar a un Array i les seues propietats són els índexs d'aquest Array.
 - Aquesta característica pot usar-se quan els identificadors de les propietats es mantenen en altres variables.

6.2.2. Tipus estructurats: Object. Bucles

▶ En l'exemple anterior, l'eixida obtinguda era...

```
Property name: Peter
Property age: 25
Property address: [object Object]
```

Exercici:

- Estendre l'exemple anterior, mostrant les propietats i valors de la propietat "address".
 - Una solució general per a aquest exercici necessita utilitzar funcions i aquestes s'expliquen en la pròxima secció.

- El concepte de "funció" és similar a l'utilitzat en qualsevol altre llenguatge de programació.
 - Una sequència d'instruccions que es pot cridar des d'altres parts del programa.
 - Una funció defineix una interfície clara per a utilitzar aquest fragment de codi.

Si una funció no utilitza la instrucció "return", llavors la seua execució retorna el valor undefined.

```
function greet(person) {
   console.log("Hello, "+person+"!!")
}
console.log(greet("Peter"))
```


- Els paràmetres de les funcions es comporten com a variables l'àmbit de les quals està limitat al codi de la seua funció.
- Executa l'exemple següent i observa que...

- Quan una funció es crida amb menys arguments dels declarats, llavors els paràmetres no utilitzats reben el valor undefined.
- Quan una funció es crida amb més arguments dels previstos, llavors els sobrants són descartats.
 - No hi haurà cap error en tots dos casos.

- Si alguns paràmetres foren opcionals, es pot assignar un valor per omissió en la seua declaració.
 - Així, no necessitem comprovar si són undefined en el cos de la funció.

Amb això, les línies 6 i 7 no mostren **NaN** perquè ara tots els arguments a processar seran nombres enters.

- Les funcions que tinguen un nombre desconegut d'arguments poden utilitzar el paràmetre "..."
 - Per a fer això, l'identificador de l'últim paràmetre hauria d'anar precedit per punts suspensius, és a dir, "...id"
 - Aquest paràmetre és un Array que arreplega els arguments restants.
 - Exemple:

Exercici:

Si assumim el programa mostrat en la pàgina anterior, quin serà el resultat de la línia següent?

```
console.log(add({prop1: 12}, 2, 3))
```


- Els arguments es passen...
 - Per valor si pertanyen a un tipus primitiu
 - Per referència quan són objectes
 - Observa que els Arrays són també objectes
 - Podrem canviar el contingut de l'objecte, però no podrem canviar la referència rebuda.

```
function changeColour(car, newColour) {
   return car.colour = newColour
}

function changeCar(car) {
   car={brand:"Ferrari", colour:"Red"}
}

let myCar={brand:"Volvo", colour:"Grey"}

console.log(changeColour(myCar,"Blue"))

changeCar(myCar)

console.log(myCar)
```


- JavaScript gestiona les funcions com a objectes comuns, per això poden ser:
 - Utilitzades com a valors, i assignades a variables
 - Utilitzades com a arguments en crides a altres funcions
 - Retornades com a resultat d'altres funcions

```
function square(x) {return x*x}
let a = square
let b = a(3)
let c = a

console.log(a)
console.log(b)
console.log(c)
```

- Convindria distingir aquests usos de les funcions:
 - La seua definició inicial.
 - La seua utilització en expressions. Opcions:
 - Com a referència, quan només s'use el seu identificador.
 - El resultat de la seua invocació, en usar parèntesi i donar una llista d'arguments (possiblement buida).

Exemple:

```
function product(a,b) {
   return a*b
}

function add(a,b) {
   return a+b
}

function subtract(a,b) {
   return a-b
}

let arithmeticOperations = [product, add, subtract]
console.log(arithmeticOperations[1](2,3))
```


- Les funcions poden ser definides anònimament, és a dir, sense donar-los cap nom.
 - El programa següent és equivalent al mostrat en la pàgina anterior:

Les funcions anònimes són àmpliament utilitzades com a arguments en la invocació d'altres funcions.

```
function computeTable(n,fn) {
for (let c=1; c<11; c++)
fn(n*c)
}
computeTable(2,function(v){console.log(v)})</pre>
```


Notació de fletxa

- Les funcions anònimes són àmpliament utilitzades. Tindria sentit una sintaxi més concisa → La "fletxa" (=>)
 - No es necessita la paraula function
 - Es manté la llista de paràmetres
 - Els parèntesis són opcionals quan només hi haja un paràmetre
 - L'operador => segueix a la llista
 - Després d'ell, una sentència que calcule el resultat a retornar
 - □ O un bloc de sentències entre claus.

```
function computeTable(n,fn) {
  for (let c=1; c<11; c++)
  fn(n*c)
}
computeTable(2,v => console.log(v))
```


Per tant, aquesta declaració

```
1 double = x \Rightarrow x*2
```

...és equivalent a...

Exercicis:

- Escriure una funció doCheckPasswd() amb tres paràmetres:
 - □ input
 - correctPassword
 - □ func
- Aquesta funció:
 - Compara les cadenes passades en els primers dos arguments.
 - Si són iguals, llavors es crida la funció passada com a tercer argument.
- Prova-la amb les crides següents:

```
doCheckPasswd("Erroneous", "Correct",
function() {console.log("access granted")})
doCheckPasswd("Correct", "Correct",
function() {console.log("sending data")})
```


Exercicis:

- Estendre el programa mostrat en la pàgina 62, escrivint una altra funció doWithNFirstNumbers() amb 3 paràmetres:
 - n: L'últim nombre natural a utilitzar
 - op: Funció a ser aplicada en cada nombre natural processat
 - op2: Funció a ser aplicada en el resultat d'op(i) per a acumular tots els resultats
 - op2 ha de ser alguna de les funcions de l'Array arithmeticOperations
 - doWithNFirstNumbers() aplica op() a tots els nombres naturals de l'interval I..n, i acumula els seus resultats utilitzant op2.
 - Exemples d'invocacions:

```
// Sum the squares of the first four numbers. Result: 30
doWithNFirstNumbers(4, x => x*x, arithmeticOperations[1])
// Compute how many odd numbers are in the 1..3 range. Result: 2
doWithNFirstNumbers(3, x => x%2?1:0, arithmeticOperations[1])
```


- Hi ha moltes funcions que usen altres funcions com a arguments. Per exemple:
 - Array.map()
 - Crea un Array nou amb els resultats de la funció usada com a primer argument aplicada sobre cada element de l'Array original.
 - map() crida a aquesta funció amb tres arguments:
 - □ L'element en què la funció hauria de ser aplicada
 - □ El seu índex
 - □ L'Array original

```
1 let numbers=[1,5,10,15]
2 let doubles=numbers.map(x=>x*2)
3 // doubles is now [2,10,20,30]
4 // numbers is still [1,5,10,15]
5 console.log(numbers)
6 console.log(doubles)
```


Exercici:

Modificar l'exemple de la pàgina anterior, utilitzant notació tradicional per a escriure la funció facilitada com a argument de map().

- NOTA: Aquesta part de la presentació serà explicada a fons en el Tema 2.
- L'àmbit dels elements (variables, funcions...) d'un programa està determinat per la ubicació de les seues definicions.
- Hi ha dos àmbits tradicionals en JavaScript:
 - Global
 - Funció (també conegut com a local)
- Els elements de l'àmbit **global** (és a dir, els que no hagen sigut definits dins d'alguna funció) poden ser accedits des de qualsevol línia del programa.
- D'altra banda, cada funció defineix el seu propi àmbit **local**.

- Quan un programa s'execute, els elements definits en un àmbit local poden accedir-se des de:
 - Aquest àmbit local
 - O des de l'àmbit d'altres funcions col ·locades en aquest àmbit local → "children scope"
- Això defineix una jerarquia d'àmbits.
 - Quan un programa executa una seqüència de crides a funció, aquesta seqüència defineix una cadena d'àmbits
 - Determina quins elements en altres àmbits externs poden ser accedits des de l'actual.
 - Si una funció o variable està definida en qualsevol element d'aquesta cadena i el seu nom coincideix amb algun de l'àmbit global, llavors s'utilitzarà l'element "local" (és a dir, d'algun àmbit més pròxim).

Així, en un programa com...

- ...a1 no pot ser accedit en b(). Es generarà un error!!
- Qüestió:
 - Es pot permetre que b() utilitze a1 de dues maneres. Quines són?

Solució A

```
function a() {
let a1=1
b(a1)

function b(p1) {
let b1=2
console.log(p1)
console.log(b1)
console.log(gl1)

a()
var gl1=0
```

Solució B

```
1  function a() {
2  let a1=1
3  b()
4  function b(p1) {
5  let b1=2
6  console.log(a1)
7  console.log(b1)
8  console.log(gl1)
9  }
10  }
11  a()
12  var gl1=0
```

- A passa una còpia d'a1 a b(). Per tant, b() pot llegir a1, però no la pot modificar.
- B defineix b() com a funció interna a a(). Així, b() pot veure a1.
 Per tant, pot tant llegir com escriure en a1.

8. Ambit

- La paraula <u>let</u> té el seu propi àmbit:
 - Quan let s'utilitza en l'àmbit global...
 - No gestiona les variables o funcions com a propietats de l'objecte global.
 - □ La paraula clau **var** gestiona aquests elements com a propietats d'aquest objecte global.
 - □ Per tant, són visibles fins i tot abans d'executar la declaració que els defineix.
 - Per tant, els elements definits amb let són només visibles des d'aquest punt en avant.
 - Quan let s'utilitza en l'àmbit no global...
 - JavaScript considera que l'àmbit local abasta la funció sencera que defineix aquest àmbit.
 - Però let no utilitza un àmbit local de funció. En comptes d'això, defineix un "àmbit de bloc".
 - Un "bloc" correspon a un conjunt d'instruccions dins d'un parell de claus.

8. Ambit

Exercicis:

- Executa els programes de la pàgina 73. Comprova la seua eixida. Reemplaça el "var" utilitzat en la línia 12 per un "let". Executa una altra vegada els programes. Explica els nous resultats.
- En els programes originals, intercanvia el contingut de les línies I I i I 2. Executa els programes resultants. Pots explicar els nous resultats?
- Llig la documentació de MDN sobre <u>let</u>, executa tots els exemples i explica els seus resultats.

- El context d'execució es crea dinàmicament per a proporcionar un context vàlid per al codi que s'executa actualment.
- El context d'execució està compost per tots els elements de l'àmbit actual.
 - Conté totes les variables definides en el context actual (tant bloc com funció) i aquelles accessibles a través de la cadena d'àmbits.

- Per a definir el context actual, es consideren aquestes etapes:
 - Quan el programa està començant, les seues funcions i variables globals es van creant i associant a l'objecte global.
 També es crea la referència this com a sinònim de global.
 - Cada vegada que s'invoque a una funció, i abans de començar la seua execució, es construeix el context d'aquesta funció, incloent les seues variables locals i paràmetres. Defineixen el seu àmbit local.
 - El valor de la referència a **this** pot canviar.
 - Aquest context nou s'afig a la "pila de contextos d'execució" i a la cadena d'àmbits.

Exemple:

```
computeResults(10)
function computeResults(x) {
   let y=formatResults(x)
   console.log(gl1+" "+y)
   function formatResults(inp) {
       return String(inp)
   }
}
var gl1="GlobalContext1"
```

- En aquest exemple, a pesar que la variable gl l s'ha definit al final del programa i computeResults() està definit després d'utilitzar-se, tots dos poden ser accedits sense generar errors.
 - A pesar que el valor per a gl l encara es desconeix.

Exemple 2:

```
function computeResults(x) {
let y=formatResults()
console.log(gl1+" "+y)
function formatResults() {
return String(x)
}
var gl1="GlobalContext1"
computeResults(10)
```

- Aquest segon exemple utilitza un valor conegut per a gll.
- ▶ A més, ara formatResults() no utilitza paràmetres...
 - Utilitza el paràmetre "x" de la funció que la inclou, i que també està en la "pila de contextos d'execució".

Exemple 3:

- S'escriurà un programa que podrà utilitzar un Array de funcions. Cada funció de l'Array gestionarà la taula de multiplicar de la seua posició en el vector.
 - Així, tables[3] hauria de ser una funció f(x) que retorne x*3.
 - Per tant, tables[3](2) hauria de retornar 6.
- Una primera solució (incorrecta) és:

```
1  let tables=[]
2
3  for (var i=1; i<11; i++)
4   tables[i]=x=>x*i
5
6  console.log(tables[5](2))
7  console.log(tables[9](2))
```


- Exemple 3 (cont.):
 - Però aquest codi és incorrecte. Vegem per què...
 - Quan s'afig un nou context d'execució a la seua pila? Quin és el valor de la variable i en aquest moment?
 - Una primera solució a aquest problema la proporciona l'àmbit de bloc associat a let.
 - La línia 4 defineix el seu propi àmbit de bloc
 - □ Cada iteració del bucle defineix un nou àmbit de bloc
 - ...que es deixa en la pila de contextos d'execució en iniciar la iteració
 - ...i s'eliminarà de la pila en finalitzar la iteració.
 - Si se substitueix la línia 3 utilitzant aquest codi:
 - ☐ for(let i=1; i<11; i++)</p>
 - Quin és el resultat del programa en aquest cas? Per què?
 - La paraula let es va definir en ECMAScript 6
 - Les especificacions anteriors van solucionar aquest problema utilitzant clausures.

- En una **clausura**, una funció interna manté el context d'execució existent quan va ser creada.
- Analitza aquest exemple i determina com s'utilitza la pila de contextos d'execució:

```
function createTable(x) {
   return y=>x*y
}

let table5=createTable(5)
let table10=createTable(10)

console.log(table5(2)) // Shows 10
console.log(table10(2)) // Shows 20
```


- En l'exemple de la pàgina anterior, table5 i table10 són clausures, generades per createTable().
 - Ambdues recorden l'argument rebut per create Table() i són una funció el codi de la qual depèn d'aquest argument.
 - Ambdues comparteixen la mateixa sequència d'instruccions, però mantenen contextos d'execució diferents.
 - ▶ En el context d'execució de table5, x és 5
 - ▶ En el context d'execució de table 10, x és 10

Exercici:

- Reescriu el programa mostrat en la pàgina 80, utilitzant clausures per a proporcionar una solució adequada.
 - A aquest efecte, s'hauria de reemplaçar la línia 4 original amb altres línies que definiren una clausura i assignar la funció retornada a la component de l'*Array* "tables".

- En el context global, hi ha un objecte el nom del qual és global (que pot ser accedit també utilitzant aquesta referència).
 - aquest objecte té diverses propietats.
 - Algunes d'elles són objectes que proporcionen informació sobre l'entorn d'execució.
- ▶ En NodeJS, una d'aquestes propietats és l'objecte <u>process</u>.
 - Una de les seues propietats és *l'Array* **argv**, que manté els arguments utilitzats en la línia d'ordres que va iniciar l'execució del procés.

```
// First two elements are:
// + "node": the name of the intepreter
// + program-name: the name of this file
// They are discarded in this example!
let procArgs = process.argv.slice(2)
console.log(procArgs)
```


10. Errors

- JavaScript és un llenguatge de programació en el qual és molt fàcil cometre errors i molt difícil detectar-los i corregir-los.
- Aquesta secció distingeix diversos tipus d'errors i proporciona algun consell sobre com gestionar-los i/o evitar-los.
 - Errors sintàctics
 - Errors semàntics
- Hi ha diverses referències (p. ex., <u>la de MDN</u>) que descriuen els missatges d'error més frequents en JavaScript.

10.1. Errors sintàctics

- Els errors sintàctics són molt comuns quan comencem a programar en un nou llenguatge.
 - Algunes de les seues causes habituals són:
 - 1. Les instruccions han sigut escrites d'una manera incorrecta.
 - 2. Hem utilitzat un identificador que encara no havia sigut definit.

10.1.1. Instruccions incorrectes

 Molts d'aquests errors seran detectats per l'editor (VS Code, en el nostre cas).

```
A 1 console.log(vector[2,]));
```

Així i tot, a vegades, la gestió feble de tipus en aquest llenguatge pot causar que l'editor no detecte un error.

```
1 false + [1,2,3] / {};
```


10.1.1. Instruccions incorrectes

Un cas típic és que falte tancar algun parell de claus o parèntesis.

En aquest cas, es generarà un missatge d'error. Normalment es refereix a algun token inesperat...

10.1.2. Identificadors no definits

- Aquesta classe d'errors pot ser causada per un identificador escrit incorrectament.
 - L'intèrpret és incapaç de trobar la seua definició, i genera un ReferenceError
 - Inclou el número de línia

Hem de revisar aquesta línia i corregir l'error.

10.1.2. Identificadors no definits

 Cal advertir que JavaScript distingeix entre majúscules i minúscules en escriure els identificadors.

▶ En aquest exemple, tant les línies 5 com 6 generaran un ReferenceError.

10.1.2. Identificadors no definits

- Aquest programa no genera cap error
 - No és obligatori definir un variable precedint-la amb var o let.
 - Quan cap d'aquestes paraules clau s'utilitza, llavors la variable té un àmbit global.

- ► Els errors semàntics són aquells relacionats amb l'execució del nostre codi.
 - En aquests errors, els missatges proporcionats per l'intèrpret són només una pista.
 - Un subconjunt important d'aquests errors està causat per la invocació incorrecta d'una funció.
 - Per exemple: la funció necessita un argument d'un tipus donat, però s'ha cridat utilitzant un valor incompatible.

- La funció sum() assumeix que el seu argument serà un Array
 - Així podrà utilitzar el seu mètode reduce()
 - Si es passa una cosa diferent, llavors no tindrà aquest mètode i això generarà un *TypeError* durant l'execució

▶ En el programa de la pàgina anterior, la línia 5 genera un error...

- ▶ El missatge d'error pot arribar a ser confús...
 - Declara que "A .reduce" no és una funció, però...
 - ☐ Això només significa que A no és un Array.
 - □ Observa que en la línia 5 es va passar el valor I com l'argument de sum()
 - □ És un enter en comptes d'un Array!!!

- Per a evitar aquests errors, hauríem de comprovar el tipus assumit en els seus paràmetres.
- A aquest efecte, hauríem d'utilitzar:
 - typeof, per a tipus primitius
 - Un exemple va aparèixer en la pàgina 24
 - instanceof, per a classes d'objecte
 - Com es mostra en aquest exemple:

```
function sum(A) {
   if (!(A instanceof Array))
   throw "sum: The parameter must be an array!"

else return A.reduce((x,y)=>x+y)

console.log(sum([1,3,5]))
console.log(sum(1))
```


Per a evitar aquests errors, hauríem de comprovar el tipus assumit en els seus paràm

- A aquest efecte, hauríem d'util
 - typeof, per a tipus primitius
 - Un exemple va aparèixer en la pàgil
 - instanceof, per a classes d'objecte
 - Com es mostra en aquest exemple.

La línia 2 comprova si l'argument A és un Array. Si no ho és, es genera una excepció en la línia 3, indicant que l'argument hauria de ser d'aquest tipus.

```
function sum(A) {
   if (!(A instanceof Array))
   throw "sum: The parameter must be an array!"
   else return A.reduce((x,y)=>x+y)
}
console.log(sum([1,3,5]))
console.log(sum(1))
```